

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ความรับผิดชอบของนิติบุคคลในการทำละเมิดโดยตัวเอง

ชื่อผู้เขียน : นายปิยะพล ตำเริง

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2541

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. ศาสตราจารย์ นายแพทย์วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์ ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ จงวิจิต

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า นิติบุคคลจะกระทำความผิดและรับผิดชอบจากการกระทำละเมิดโดยตัวเอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ได้หรือไม่ อย่างไร

ผลการศึกษาพบว่าในการอธิบายทางตำราและความเข้าใจของนักกฎหมายไทยนั้น ยังเข้าใจว่านิติบุคคลจะรับผิดชอบทางละเมิดจากการกระทำของผู้แทนนิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 76 หรือจากตัวแทน หรือลูกจ้างของนิติบุคคล เท่านั้น อันเป็นเพียงความรับผิดชอบจากการกระทำของบุคคลอื่น (vicarious liability) แต่เนื่องจากความเสียหายที่เกิดจากดำเนินงานของนิติบุคคลนับวันจะมีมาก ในบางครั้งผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการดำเนินงานของนิติบุคคล ไม่ทราบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นเกิดจากการกระทำของบุคคลใดในนิติบุคคลนั้น หรือการกระทำของผู้แทน ตัวแทนหรือลูกจ้างของนิติบุคคลไม่ได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่อ แต่ก็ยังมีความเสียหายเกิดขึ้น เช่นนี้ ผู้เสียหายก็จะไม่อาจดำเนินคดีกับนิติบุคคลได้ จึงเห็นสมควรให้พิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของนิติบุคคล เฉพาะกรณีที่เกิดจากการกระทำละเมิดโดยตัวเองตาม ป.พ.พ. มาตรา 420 กล่าวคือนิติบุคคลควรมีการกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อโดยตัวเองได้ ซึ่งจะทำให้ผู้เสียหายได้รับความสะดวกในการพิสูจน์ความรับผิดชอบของนิติบุคคลโดยไม่ต้องอาศัยการกระทำของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลนั้น